

נגה אלבלך

שעשועים

לקראתי צעדה אשה צעירה. החזה שלה היה גדול וכבד כל כך עד שהשתפל מעל הבטן. כשהתקרבה אלי, הסתכלתי על פניה. נדמה היה לי שאני מזהה אצלה איזה הרהור טורדני. פניה היו רחבות וטובות.

"לאבד בן זה לא פיקניק", אמרתי. היא נעצרה והתבוננה בי. "אין מפה משובצת?", שאלה. "לא משובצת ואפילו לא סלסילת קש עם באגט וריבת תות". שתקה האשה והשפילה את מבטה. כשהרימה את מבטה, השפלתי אני את שלי ואמרתי: "כמו שזה לא פיקניק, זה גם לא דומה לחיפוש דירה". היא נראתה מעוניינת. המשכתי: "זה לא פיקניק, זה לא חיפוש דירה, זה לא משחק טניס, זה לא ביקור במרפאת שיניים וזה לא נמנום בשעת צהריים על כר הדשא תחת צילו של עץ". הסתכלתי על האשה עם החזה העצום. גם היא הסתכלה עלי. לא הייתי בטוחה שהבינה אותי ולכן הוספתי: "זה גם לא שמפניה מוגשת בכוס פלסטיק". עצרתי את הדמעות שחנקו את גרוני ונשמתי כמה נשימות ארוכות. לא מיהרתי. מסביבנו לא היו אנשים. הסתכלתי אל השמים ומשם המשכתי: "לאבד בן זה כלום. וזה מה שנורא. לאבד בן זה כלום. הכל מתפוגג, נעלם, פש. מכל העושר לא נשאר דבר, רק בגדים, נעליים, פאזל, כדור, מחברות".

"עם ציורים?" שאלה.

"בהתחלה ציורים, ואחר כך תרגילים בחשבון. קלטות, קסדת אופניים, אופניים, קלפים, תמונות, בשלב מאוחר יותר גם יומנים, מכתבים, חליפת צלילה, ספרי הגות, מנורת קריאה, דיסקים, כרטיסיית אוטובוס, חולצות טריקו ומיטה ריקה. מה יעשה אדם בכל אלה? למי יספר סיפור, למי ינעל נעלים? אין טעם בכל זה. נשארה רק ערגה למגע פיזי, לכף רגל קטנה מושטת לעבר נעל, למחברת ציורים מלווה בצחוק של ילד, לשיער רטוב אחרי מקלחת וגוף שלי בתוך מיטת ילדים רכה ונקייה. נשימות קטנות. כעסים גדולים. התעקשות על כך ולא אחרת. האדם רוצה להיעלם. הוא חושב על דקות חייו האחרונות של הבן ואינו מבין לשם מה היה כל זה אם כך נגמר. דקות חייו האחרונות שקולות לחיים

שקדמו להן. הוא יחשוב על הדקות האלה יותר מכל דבר אחר. הן לא תרפינה ממנו. מה חשב אז בנו, מה הרגיש? איך זה שלא יכול היה לעשות כלום למענו? הוא לוחש: בני, בני, ואחר כך זועק זעקה נוראה, מחוספסת מרטיבות הגרון. רק הפה פעור לרווחה. הצעקה אינה נשמעת ובפה יש לו טעם של אדמה".

פולתי אל האשה. ראיתי שהיא בוכה. הדמעות שלה הרטיבו את החזה הענק. היא אמרה לי: "תודה, זה סיפור מאוד יפה", והוציאה מטפחת מהתיק התלוי על כתפה. כך הסתלקה, האשה היפה הזאת עם החזה. ללא ספק היה חוט של רגישות שקישר ביני לבינה. בכל זאת הסתלקה כדי שלא אראה אותה יותר.

זה היה ברחבה הגדולה שלפני בית העירייה. בשעה זו של היום רק אנשים מעטים חצו אותה. היה חום אימים של אמצע הקיץ. היה שלט שהטיל צל ופירסם מחזמר. עמדתי על הצל. נראיתי כמו מישהי שמחכה לאוטובוס במקום הלא נכון. התבוננתי בכניין העירייה הרחב. הטיח התקלף מהקירות וחלק מהחלונות היו שבורים. לא היתה לי זכות להתלונן, הרי כל כספי המסים הושקעו בחינוך ילדי העיר. הסטתי את מבטי הצידה כדי להתבונן באנשים שישבו מעבר לכביש, אכלו שווארמה והזיעו. איש גדל־מידות חצה את הרחבה בצעדים נמרצים. זה היה המורה שלי. "למורה שלום", אמרתי כשחלף על פני. הוא לא עצר, אולי לא שמע אותי. הזדרזתי להדביק אותו: "למורה שלום. אהבתי מאוד את המלה אינקובציה. אתה השתמשת בה באחד השיעורים". דיברתי מהר, התאמתי את עצמי לקצב הליכתו. "ביום שטוף־שמש הולך טיגר הנמר כשמעליו ענן קטן. לכל אשר יפנה הולך הענן איתו וממטיר עליו ממטרים. מסביב הכל זורח ופורח ורק הוא, טיגר, רטוב ועצוב".

הוא עצר. חזרתי על שתי המלים האחרונות: "רטוב ועצוב". הוא הביט בי וגער: "רטוב", והמשיך בהליכתו. מיהרתי: "ואולם, מורי, הענן שלי מיטיב עמי. הוא מגונן, מטיל על דמותי צל כשהשמש קופחת, משקה אותי בטיפותיו ואומר בזהירות: התהליך איטי – ראשית נטמן הזרע, אחר כך הוא נבקע ומתחיל לצמח שורשים, רק כעבור זמן רב מבצבץ הגבעול מעל פני האדמה. עד שיהפוך לעץ יעברו שנים רבות, שנים רבות". לפתתי את זרועו והכרחתו אותו שוב לעצור. התקשיתי מאוד לדבר תוך כדי הליכה. "מורי היקר", המשכתי, "אהבתי את מקצב המלה: אינ־קו־בצִיָה. כמו סיסמת הפגנות בכיכר העיר". קיפצתי פעם־פעמיים במקום וקראתי בקול: "אינ־קו־בצִיָה, אינ־קו־בצִיָה. המורה, אהבתי את המשמעות שייחסת למלה אינקובציה. הבנתי שכל חיי עד עתה היו אינקובציה לרגע הנוכחי, והרגע הנוכחי הוא אינקובציה למה שאומר מחר, וטיגר הנמר היה באינקובציה עד שצץ וקפץ, כדרכו של טיגר, בתודעתי. והנה, חד ממדי

וכתום, הוא מחייך חיוך רחב וכף ידו מנופפת נפנוף-שלום עליו לעבר הענן המרחף מעליי". המורה הסתכל לעבר השמים ונס מהמקום כמי שמבקש להציל את עצמו. דמותו הגדולה והכבדה התרחקה, וזיעזעה את הרחבה בכל פסיעה. כמו נס הופיע איש, לבוש חליפה שחורה ומגבעת שחורה. היה לו גם זקן שחור עם ניצנים של לובן. יפה תואר, מרשים כמו אליהו הנביא, עמד במרכז הרחבה ולא הזיע.

"Ohhhhh, I love God", זעקתי בקול.

"My beloved God", המשכתי.

"I pray to God every day, and I pray, and I pray. I get up in ze morning, and before I do my business, I kiss my children and my wife and zank God for all ze happiness he had given me.

God is mighty.

God is mighty mighty.

Ohhhhhh, I love God. Mighty God".

בריקוד קצבי התחלתי לשיר:

Mighty mighty mighty God.

Mighty mighty mighty God.

Mighty mighty mighty God.

סבכתי במעגל והנפתי את ידי ואת רגלי. החצאית התנופפה וחשפה את הקרסוליים הלבנים והעדינים שלי. האיש ירק הצידה, סינן שְקָץ שְקָץ, והלך. אלמלא הקרסול שלי היה פה סיכוי לקשר. חשבתי על הקרסול שלי אולי לראשונה בחיי. חשבתי עד כמה הקרסול הלבן והעדין שלי מנוגד להתנהגות שלי, שהיא לגמרי שחורה וקשה.

הלכתי והתיישבתי על ספסל. בא אדם והתיישב לצדי. הוא ישב לצדי והתבונן קדימה במבט מצועף, כאילו עודנו במעלית. שאלתי אותו: "אתה לבלר?" הוא ענה: "כן, רושם בקשות. תגידי", הוא שאל, "אמרו לך פעם שאת מזכירה את אורלי קסטל-בלום?"

"אני יותר צעירה ממנה".

"אז זהו, את בפיגור, היא הקדימה את זמנה אבל את ממש בפיגור".

בכיתי. אף פעם לא אמרו לי דברים כל-כך ישירים. הוא החליק לעברי על הספסל וחיבק אותי. "לא נורא, לא נורא. מומו איתך". זה הרגיע אותי. לא ידעתי שלבלרים מסוגלים להפגין חיבה. "עכשיו תתפשטי. אין לי הרבה זמן.

הפסקת הצהריים שלי עוד מעט נגמרת". התחלתי לספור בקול. "אחת, שתיים, שלוש..."

רגע, רגע, אל תלכו. אפשר לדבר גם על דברים אחרים. בבקשה מכם, אפשר להבחין שאני נורא משתדלת, לא? ניסיתי לדבר אבל היתה לי פליטת פה. הנה, הערה פילחה את החלל. הצלחתי לקלוט כמה מלים בזמן מעופן: חרפה, אושר, יופי, טבע. בקלות אוכל להרכיב משפט: זו חרפה! יש בחיים גם אושר ויופי, קחי לדוגמה את הטבע.

אני נזכרת עכשיו באותו טיול. יצאנו לשוט בנהר, למרגלות ההרים. בשלב מסוים הרפינו מהמשוטים וסירתנו החליקה על פני רצועת המים השוקטת, המתפתלת בין רכסי הררים מעבר מזה, ומישור רחב מצמיח עשבים דקים מעבר מזה. מסביבנו דממה. על ראשינו צפו פה ושם קטעים קטעים של ערפלי-טוהר מרוסקים והם יגוועו על דרכם, ישאירו לנו אחריהם חופת שמים חדשים רעננים, מאחורי ההרים עוד שלחה לנו שמש שוקעת את קרניה המצוננות ותהיינה כמתגרות בנו במשובה רכה מתוך ליאות ואומרות: אין דבר, אין דבר! עיברו נא את רכסי ההרים, חיתרו אל המישור רחב הידיים ושמה נשתובב עוד הרבה, הרבה בשערותיכם הפרועות ובעיבועי מעיליכם החגורים – עוד היום גדול.

הפיסקה האחרונה פותחת את הסיפור 'מעשה באותלו' מאת א.ג. גנסיין.